

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม”
ของ
คณะกรรมการการกฏหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมการการกฏหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๒๕

มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด
ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิริมงคล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายนิรमित สุจารี	โฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการ

ต่อมานายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์
ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมการฯ
สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัตติกุลเศรษฐ์ เป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค
จากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพ
สิ้นสุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็น
กรรมการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง

นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ และนายสิงหนธร ดินาง เป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทน

ในคราวการประชุมคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓
วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิริมงคล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายนิรมิต สุจारी	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายอาดิสัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการ
๑๓. นายสิงหนธร ดินาง	กรรมการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ	กรรมการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการ

ต่อมานายสิระ เจนจาคะ ได้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕
ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นกรรมการแทน

อนึ่ง นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ได้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง
นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นกรรมการแทน ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๒. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๓. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๔. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๕. นายคมเดช ไชยศิริมงคล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๖. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายนิรมิต สุจारी	โฆษกคณะกรรมการ
๘. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการ

๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายไพบุลย์ นิตะวัน	กรรมการ
๑๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	กรรมการ
๑๒. นายสิงหนณ ดินาง	กรรมการ
๑๓. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ	กรรมการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง “แนวทางการแก้ไข ปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานของ คณะกรรมการตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่งของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และ อำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายขลิท วิชยสุทธิ์)

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมการ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐๒-๒๔๒-๕๕๐๐ ต่อ ๖๓๒๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

(นางชัชมนพร กาญจนภาค)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

นายธนภุต ศรีสุวรรณ /ร่าง
นางสาวธารทิพย์ ทองห้าว/ พิมพ์
นายภูวน อุจน์จันทร์ / ตรวจ
ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรี จิระศักดิ์ ปิติกะวงศ์
ครั้งที่ ๒ นางกมลเนตร พูลสุข ทนคง
ครั้งที่ ๓ นางศิริรัตน์ นาโค

รายนามคณะกรรมการธิการ

รายนามคณะกรรมการธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ดังนี้

๑. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง
๒. นางศรีสมร รัตมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สอง
๓. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม
๔. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่ห้า
๕. นายคมเดช ไชยศิริวามงคล	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่หก
๖. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
๗. นายนิรมิต สุจारी	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๘. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๑๐. นายไพบุลย์ นิติตะวัน	กรรมการธิการ
๑๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	กรรมการธิการ
๑๒. นายสิงหนณ ดินาง	กรรมการธิการ
๑๓. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมการธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการธิการ

๓. คณะกรรมการเห็นควรให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรมีการปรับปรุงข้อมูลสถานะของบุคคลที่มีประวัติต้องสงสัยตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เป็นปัจจุบัน

๔. คณะกรรมการเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติออกข้อปฏิบัติเพื่อเสนอแนวทางเร่งด่วนในการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เกี่ยวกับการปรับปรุงฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรมในส่วนของประชาชน ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขคดีที่อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลยกฟ้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการปฏิบัติต่อประชาชนที่ประสบปัญหาและอุปสรรคจากการตรวจพบข้อมูลประวัติอาชญากรรมที่ยังไม่ได้ถูกลบออกจากฐานข้อมูล

ข. การดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๑. คณะกรรมการเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเร่งรัดการดำเนินงานเสนอร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามขั้นตอนการตรากฎหมาย และเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

๒. คณะกรรมการเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาออกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยการแยกทะเบียนประวัติที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยออกเป็น ๒ ทะเบียน ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ต้องหา และทะเบียนประวัติอาชญากร เป็นต้น และกระจายอำนาจการคัดแยกให้ตำรวจภูธรจังหวัด และกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ สามารถคัดแยกได้เองใน ๓ หัวข้อ คือ อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลสั่งยกฟ้องเพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ง
๑. การดำเนินการ	๓
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	๓
๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔
๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๕
๔. ผลการพิจารณา	๕
๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๕
๔.๒ ประเด็นการพิจารณา	๗
๕. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ	๑๕

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม

รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง
“แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม”
ของคณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) คณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่และอำนาจกระทำการพิจารณาขอข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน นั้น คณะกรรมการฯ คณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวงมคล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการ

ต่อมานายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางสาวศรีสมร รัตมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค หลังจากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพ สิ้นสุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็น กรรมการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

จากนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหนธร ดীনาง เป็นกรรมาธิการใน คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทน และในคราวการประชุม คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิรามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายนิรमित สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหนธร ดীনาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายสิระ เจนจาคะ ได้พ้นจากกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายไพบูลย์ นิตติะวัน เป็นกรรมาธิการแทน

อนึ่ง นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ได้พ้นจากกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นกรรมาธิการแทน ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๒. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๓. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๔. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า

๕. นายคมเดช ไชยศิรามงคล	รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่หก
๖. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ
๗. นายนิรมิต สุจारी	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๘. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๙. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมการธิการ
๑๐. นายไพบูลย์ นิตะวัน	กรรมการธิการ
๑๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	กรรมการธิการ
๑๒. นายสิงหนัด ดีนาง	กรรมการธิการ
๑๓. นายชัยยันต์ พลสุวรรณ	กรรมการธิการ
๑๔. นายอาดิสัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมการธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมการธิการ

บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงาน เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. การดำเนินการ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลบข้อมูลในทะเบียนประวัติอาชญากรรม ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการฯ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจาก การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการศึกษากฎหมายที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาศึกษา “แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม” โดยมีการประชุมของคณะกรรมการฯ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการโดยเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑.๑ สำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑. พลตำรวจตรี มนต์รี สีทอง	ผู้บังคับการศูนย์เทคโนโลยี
สารสนเทศกลาง
๒. ว่าที่พันตำรวจเอก ธรรมพร กาญจนภา	ผู้กำกับการ กลุ่มงาน
สารสนเทศภูมิศาสตร์และ
สื่อประสมเพื่อการบริหาร
๓. ว่าที่พันตำรวจเอกหญิง สมใจ อ้อไชยะ	ผู้กำกับการ กลุ่มงานบริหาร
จัดการระบบฐานข้อมูล
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง
๔. พันตำรวจโทหญิง ปวีณา มีมอญ	รองผู้กำกับการ กลุ่มงาน
บริหารจัดการระบบ
ฐานข้อมูลศูนย์เทคโนโลยี
สารสนเทศกลาง
๕. พันตำรวจตรี ชิตพล บุญนำ	สารวัตร ฝ่ายอำนวยการ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง
๖. พันตำรวจตรี กรณ์พงศ์ นวนโพธิ์	สารวัตร กลุ่มงานบริหารจัดการ
ระบบเครือข่ายสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง
๗. ว่าที่พันตำรวจตรี ขจรศักดิ์ ศรีปัญญา	สารวัตร กลุ่มงานบริหารจัดการ
ระบบเครือข่ายสารสนเทศ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง

๑.๒ กองทะเบียนประวัติอาชญากร

๑. พลตำรวจตรี นิติพัฒน์ กิตติรักษกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติ รักษาการแทน
รองผู้บังคับการ กองทะเบียน
ประวัติอาชญากร
๒. พันตำรวจเอก สมพัฒน์ ลีลาพจนานพร	รองผู้บังคับการกองทะเบียน
ประวัติอาชญากร
๓. พันตำรวจเอกหญิง ชิตชนก สาครเย็น	ผู้กำกับการ ฝ่ายทะเบียน
ประวัติอาชญากร ๓
๔. พันตำรวจโทหญิง ทิพย์ธิดา เภกะนั้นันท์	รองผู้กำกับการ ฝ่ายทะเบียน
ประวัติอาชญากร ๓
๕. ร้อยตำรวจเอกหญิง สาวิตรี หาญคำเถื่อน	รองสารวัตร ฝ่ายทะเบียน
ประวัติอาชญากร ๓

๒) กระทรวงมหาดไทย

๑. นายธีรภัทร มีอารีย์

ผู้อำนวยการส่วนนิติการ
งานทะเบียนสำนักบริหาร
การทะเบียน

๒. นายนิติกร ทองแดง

หัวหน้ากลุ่มงานสืบสวน
สอบสวนคดีอาญา ๙
ส่วนการสอบสวนคดีอาญา
สำนักการสอบสวนและนิติการ**๓) กระทรวงยุติธรรม**

๑. นายชัยวัฒน์ รุ่งเล็ก

รองผู้อำนวยการสำนักงาน
กิจการยุติธรรม

๒. นางสาวสุดาพร สกุลดี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

๓. นางสาววรรณนันทน์ บรรณมาศ

นิติกรปฏิบัติการ

๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวเจนจิรา บิณชีร์

นักกฎหมายกฤษฎีกา
ชำนาญการพิเศษ

๒. นางสาวคะนิงนิจ แซ่เฮง

นักกฎหมายกฤษฎีกา
ชำนาญการพิเศษ**๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง**

๑) ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม

๒) รายงานผลการศึกษาประกอบร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

๓) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี
ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑**๔. ผลการพิจารณา**คณะกรรมการฯ ได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาการ
จัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ดังนี้**๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา**

คณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้รับเรื่องร้องเรียนจาก
ประชาชนผู้เคยตกเป็นผู้ต้องหา หรือจำเลยในคดีอาญา และคดีได้มีการถอนคำร้องทุกข์ สั่งไม่ฟ้อง หรือ
คดีถึงที่สุดว่าไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด หรือยกฟ้อง แต่ปรากฏว่ายังมีข้อมูลดังกล่าวในฐานข้อมูลระบบ
สารสนเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้เป็นผู้มีประวัติอาชญากรรมติดตัวเป็นเสมือนผู้ที่กระทำ
ความผิดนั้นอยู่ ดังนั้น คณะกรรมการฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในประเด็นดังกล่าวและได้นำเรื่อง
ดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ในประเด็นอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง คดีถึงที่สุด และคดี
ศาลยกฟ้อง ซึ่งหมายความว่าบุคคลนั้นเป็นผู้บริสุทธิ์ จึงไม่ควรมีความผิดดังกล่าวปรากฏอยู่

ในขณะเดียวกันการเก็บข้อมูลประวัติอาชญากรรมก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งหลายหน่วยงานที่ยังคงมีความจำเป็นต้องเก็บและใช้ข้อมูลดังกล่าวในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนทั้งในชั้นการสืบสวน สอบสวนและการพิจารณาคดี เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ อันจะนำมาซึ่งการรักษาความสงบเรียบร้อยและปกป้องสังคมจากอาชญากรรมร้ายแรง ฉะนั้นแล้ว การจัดการเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมทั้งในด้านการจัดเก็บ การเปิดเผยและไม่เปิดเผย ข้อมูลประวัติอาชญากรรมจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและประชาชนทั่วไป ซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติอย่างคนทั่วไป

อย่างไรก็ตาม กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการดำเนินการในเรื่องระบบที่ใช้ในการตรวจสอบประวัติเป็นระบบการพิมพ์นิ้วมือ โดยกำหนดให้บุคคลที่จะตรวจสอบข้อมูลได้มี ๒ ประเภท คือ ๑) เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่กฎหมายบัญญัติไว้ และ ๒) เจ้าของประวัติยินยอมให้กองทะเบียนประวัติตรวจสอบ ซึ่งระบบดังกล่าวเป็นระบบปิดทางเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเท่านั้นที่จะดำเนินการตรวจสอบได้ ผลการตรวจสอบประวัติ จะแจ้งว่าพบหรือไม่พบ และมีการแสดงผลว่าผลคดีถึงที่สุดแล้วข้อมูลดังกล่าวจะถูกส่งมาจากหลายทาง ดังนี้

๑. กรณีพนักงานสอบสวนยุติคดีโดยคู่ความยอมความกัน
๒. คดียุติกรณีอัยการสั่งไม่ฟ้อง
๓. กรณีศาลมีคดีถึงที่สุดกรณียอมความกัน

กรณีดังกล่าวข้างต้น หากกองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ผลคดีถึงที่สุด เช่น กรณีศาลพิพากษาว่ายกฟ้อง หรืออัยการสั่งไม่ฟ้องหรือโทษปรับสถานเดียว หรือผู้ต้องหาถึงแก่ความตาย หรือกรณีเป็นผู้เสพยาเสพติดแล้วศาลสั่งให้ไปรับการฟื้นฟูตามระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรณีดังกล่าวกำหนดให้สามารถดำเนินการคัดแยกประวัติออกได้ เมื่อได้ดำเนินการแล้วก็จะไม่พบประวัติดังกล่าว ทั้งนี้ การใช้ระบบดังกล่าวเพื่อตรวจสอบข้อมูลของบุคคลในกรณีที่บริษัทเอกชนและหน่วยงานราชการขอให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจสอบประวัติของบุคคลเพื่อประโยชน์ในการคัดกรองคุณสมบัติของบุคคลเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความเหมาะสมให้การพิจารณาเข้ารับทำงาน

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม” โดยได้กำหนดกรอบและแนวทางในการพิจารณาจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการ กฎหมาย และการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม และระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่๔) พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหลักการสำคัญเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูล การเปิดเผยและไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขของการเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรมโดยอัตโนมัติและโดยการร้องขอ ระดับของความผิดร้ายแรงของการกระทำความผิดที่ส่งผลต่อการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมของต่างประเทศ รวมถึงผลของการไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรมและบทกำหนดโทษ โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติอย่างคนทั่วไป

๔.๒ ประเด็นการพิจารณา

๔.๒.๑ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๑) การตรากฎหมายว่าด้วยประวัติอาชญากรรม

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้พ้นโทษไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขในสังคม โดยเฉพาะการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงานหรือสถานประกอบการที่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนภายหลังการพ้นโทษมาแล้ว คือ การที่บุคคลเหล่านั้นมีประวัติอาชญากรรมติดตัวที่ยากแก่การที่สังคมหรือผู้คนรอบข้างจะวางใจรับเข้าทำงาน อันเป็นเหตุให้ผู้เคยต้องโทษไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติ และอาจวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำในท้ายที่สุด การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ต้องโทษหรือผู้ต้องขังมิได้ส่งผลกระทบต่อระบบการบริหารจัดการเรือนจำและกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น แต่ยังลดขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านต่าง ๆ เนื่องจากผู้กระทำความผิดที่อยู่ในวัยหนุ่มสาวล้วนเป็นทรัพยากรบุคคลสำคัญ (Human Capital) ในการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการประวัติการกระทำความผิด นับตั้งแต่การเปิดเผยและไม่เปิดเผยซึ่งประวัติอาชญากรรม หรือการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมโดยตลอดสำหรับคดีที่มีความสำคัญและกระทบต่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวม เพื่อเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดในการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะเดียวกัน ประวัติอาชญากรรมก็เป็นข้อมูลสำคัญต่อการดำเนินงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งในชั้นสืบสวน สอบสวน จับกุม ตลอดจนการพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยและปกป้องสังคมจากอาชญากรรมร้ายแรง การบริหารจัดการงานทะเบียนประวัติอาชญากรรมในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นประวัติบุคคล ลายพิมพ์นิ้วมือ ตำหนิรูปพรรณของผู้กระทำความผิดและทรัพย์สินต่าง ๆ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเป็นไปได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บ การใช้ หรือการเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรมก็มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน การจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงดังที่กล่าวมานั้น จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ เชื่อมโยงถึงกันและมีความทันสมัย รวมถึงมีกฎหมายหรือแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน กล่าวโดยสรุป หากจะพิจารณาถึงความสำคัญและแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำประวัติอาชญากรรมในทางสากล โดยสำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ได้สรุปหลักการของการจัดการประวัติอาชญากรรมไว้อย่างมีนัยยะสำคัญ ดังนี้

๑) ความปลอดภัยของสังคม (Social Safety) การสร้างระบบและการจัดบันทึกข้อมูลประวัติอาชญากรรมเป็นไปเพื่อการสร้างความปลอดภัยของสังคมผ่านการตรวจสอบ ดูแลความประพฤติของบุคคลที่ต้องหาว่ากระทำความผิดหรือเคยกระทำความผิด รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญของการเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมของสังคมในอนาคต รวมตลอดทั้งการสืบหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

๒) การใช้ประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม (Criminal Justice) ความสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรม มิได้จำกัดอยู่เฉพาะความรู้ลึกซึ้งของสังคมเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงประโยชน์ที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะได้รับ กล่าวคือ ข้อมูลประวัติอาชญากรรมเป็นข้อมูลสำคัญที่ถูกนำมาใช้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของกระบวนการยุติธรรม โดยเริ่มจากพนักงานสอบสวนในการสืบค้นข้อมูลของบุคคล รูปพรรณสัณฐานและลักษณะของผู้ต้องหากระทำ ความผิด ชั้นพนักงานอัยการเพื่อใช้พิจารณาเกี่ยวกับการสั่งฟ้องคดี และบรรดาผู้พิพากษาในการพิจารณาตัดสินโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดโดยคำนึงถึงข้อมูลประวัติอาชญากรรมและสภาพแวดล้อมที่เกิดแก่ผู้กระทำความผิด

๓) ประโยชน์ทางอาชญวิทยาและทัณฑวิทยา (Criminology & Penology) นอกจากการใช้ประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม กฎหมายเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมยังมีความสำคัญในเชิงอาชญวิทยาและทัณฑวิทยา กล่าวคือ การบันทึกข้อมูลประวัติอาชญากรรมอาจถูกมองว่าเป็นแนวทางการลงโทษในลักษณะหนึ่งแก่ผู้กระทำความผิด หรือเป็นการคาดโทษ เพื่อป้องปรามมิให้ผู้เคยกระทำความผิดกระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดียว หรือกระทำความผิดในลักษณะอื่นเกิดขึ้นใหม่อีก ยิ่งกว่านั้น การบันทึกประวัติอาชญากรรมยังมีความสำคัญในเชิงทัณฑวิทยาและการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับอาชญวิทยาและทัณฑวิทยา กล่าวคือ ข้อมูลประวัติอาชญากรรมถูกนำไปใช้ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของมาตรการทางกฎหมาย บทกำหนดโทษ และลักษณะโทษที่ได้รับกับความผิดว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด มีความเหมาะสมในการป้องปรามความผิดที่บัญญัติให้รับโทษมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการนำข้อมูลดังกล่าวไปศึกษาพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดในลักษณะเดียวกัน อาทิ การศึกษาภูมิหลังของนักโทษที่มีความผิดเดียวกัน การศึกษาพฤติกรรมของนักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซ้อน เป็นต้น

๔) ความมั่นคงของรัฐ (National Security) ความสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมกับความมั่นคงภายในรัฐเป็นอีกประเด็นที่สำคัญที่สมควรกล่าวถึงจากการศึกษาพบว่าประวัติอาชญากรรมถูกใช้เป็นฐานแนวคิดในการค้นหาผู้ต้องหาในคดีก่อการร้าย ข้อมูลประวัติอาชญากรรมยังชี้ให้เห็นว่าการกระทำความผิดบางประเภท เช่น คดีเกี่ยวกับการทำร้ายร่างกาย คดีเกี่ยวกับเพศ ไม่มีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ผู้ต้องหาที่มีผลอันเป็นภัยต่อความมั่นคงภายในรัฐ ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

๕) การจ้างงาน (Prospective Employment) นอกเหนือจากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นแล้ว กฎหมายเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรมยังมีความสัมพันธ์กับเรื่องการจ้างแรงงาน กล่าวได้ว่า การประกอบอาชีพบางประเภทมีการกำหนดคุณสมบัติหรือคุณลักษณะห้ามผู้กระทำความผิดประกอบอาชีพ เช่น การห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีความผิดเกี่ยวกับเด็ก หรือเพศ ประกอบวิชาชีพครู หรือการห้ามประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเงินการธนาคาร หากบุคคลดังกล่าวเคยได้รับโทษคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน การกำหนดคุณลักษณะห้ามตามกฎหมายดังกล่าวเพื่อป้องปรามภัยที่อาจจะเกิดขึ้น หรือเป็นการป้องกันอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้

จากความสำคัญของประวัติอาชญากรรมดังกล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของระบบการจับ การใช้และการเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรมในประเทศไทย โดยปัจจุบันการจับ การใช้และการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้มีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติกำหนดไว้ มีเพียงระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ ซึ่งออกตามความตามมาตรา ๑๑ (๔) ของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จัดการเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลประวัติอาชญากรรมโดยเป็นระเบียบที่ใช้บังคับภายในหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม มีใช้เพียงสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ทำการเก็บประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำผิดเท่านั้น หากแต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลหรือประวัติอาชญากรรมก็ได้มีการออกระเบียบภายในหน่วยงานเพื่อจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรมเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม แม้จะได้มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการประวัติอาชญากรรม แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการทะเบียนประวัติอาชญากรรมของหน่วยงานและเจ้าของประวัติอาชญากรรม จากเหตุผลข้างต้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรให้มีการเร่งรัดให้มีการตรากฎหมายว่าด้วยประวัติอาชญากรรมขึ้น ซึ่งขณะนี้กระทรวงยุติธรรมได้มีร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ขึ้นแล้ว โดยนำหลักว่าด้วยความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติอย่างคนทั่วไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนต่อไป

(๒) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๑

กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่ในการสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม กองทะเบียนประวัติอาชญากรรมจึงต้องมีข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ต้องหาคดีอาญา หากผู้ใดถูกพนักงานสอบสวนกล่าวหาและถูกให้พิมพ์ลายนิ้วมือ ข้อมูลต่าง ๆ จะถูกเก็บไว้ในทะเบียนอาชญากรรมเพื่อดำเนินตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป เมื่อศาลมีคำพิพากษาและคดีถึงที่สุดแล้ว หัวหน้าประจำสถานีตำรวจแต่ละที่ได้นำผลคดีมาให้กองทะเบียนประวัติอาชญากรรมเพื่อตรวจสอบและคัดแยกข้อมูลออกจากฐานระบบทะเบียนประวัติอาชญากรรมหลักตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ทั้งนี้ ระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่กำหนดให้นำรายชื่อกับประวัติของผู้ต้องหาทุกรายบันทึกลงในทะเบียนประวัติอาชญากรรม แต่ยังมีในบางกรณีผู้ต้องหาต้องถูกบันทึกชื่อลงในทะเบียนประวัติอาชญากรรม ทั้งกรณีพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ผู้ต้องหาซึ่งต้องถูกบันทึกชื่อลงในทะเบียนประวัติอาชญากรรม หรือเหตุใดที่ศาลพิพากษายกฟ้อง ผู้ต้องหาซึ่งยังมีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติอาชญากรรม ซึ่งบุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการมีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติอาชญากรรม แม้ว่าระเบียบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะกำหนดให้สถานีตำรวจรายงานผลคดีแก่กองทะเบียนประวัติอาชญากรรม เพื่อให้ข้อมูลในทะเบียนทันสมัยอยู่เสมอ แต่ในทางปฏิบัติไม่สามารถทำเช่นนั้นได้เพราะปริมาณงานของพนักงานสอบสวนแต่ละสถานีตำรวจมีจำนวนมากไม่สอดคล้องกับจำนวนบุคลากรที่มีอยู่ ทำให้การติดตามและส่งผลคดีแก่กองทะเบียนประวัติอาชญากรรมเกิดความล่าช้า นอกจากนี้ บุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการคัดกรองข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรมมีจำนวนไม่มากพอกับปริมาณคดีในแต่ละเดือน ทำให้ผลของคดีเกิดการค้างสะสมเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน

ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เร่งศึกษาและแก้ไข เพื่อคืนความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนผู้บริสุทธิ์ ให้สามารถกลับไปใช้ชีวิตตามปกติสุขได้ในสังคม โดยคัดแยกหรือเปลี่ยนแปลงรายการข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรของบุคคลที่ถูกบันทึกไว้ในประวัติ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้านการทะเบียนประวัติอาชญากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ดังนั้น คณะกรรมการพิจารณาจึงได้พิจารณาศึกษาว่า ควรจะมีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ โดยมีหลักการที่สำคัญ คือ การแยกทะเบียนประวัติที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลย และการกระจายอำนาจการคัดแยกให้แต่ละท้องที่ ซึ่งระบบทะเบียนประวัติอาชญากรจะต้องสร้างความสมดุล โดยหลักการมีวัตถุประสงค์อยู่ ๒ ด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง มีการบันทึกประวัติของบุคคลที่เคยกระทำความผิด เพื่อให้สังคมได้เป็นข้อมูลอยู่เพียงพอสมควร อาจจะเปิดเผยประวัติในส่วนที่จะกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และให้ความระมัดระวังในส่วนการที่จะพิจารณาเอาบุคคลเข้ามาทำงานในตำแหน่งงานต่าง ๆ และด้านที่สอง ประเด็นการฟื้นฟูให้โอกาสผู้กระทำความผิดเป็นไปตามหลักนิติธรรม สร้างความสมดุลทั้งสองด้าน

๔.๒.๒ ผลการพิจารณา

(๑) ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรให้มีการตราพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ขึ้นโดยเร่งด่วน เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรมที่ยังคงมีความไม่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน รวมทั้งไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ชัดเจนในการไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และการเปิดเผยประวัติอาชญากรรม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม รวมถึงผู้พ้นโทษที่มีประวัติเคยกระทำความผิดไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติ การยกร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น จึงมีหลักการสำคัญเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม โดยกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม รวมทั้งกำหนดหลักการสำคัญเกี่ยวกับการไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม และการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งกำหนดบทกำหนดโทษไว้ชัดเจน โดยร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม ถือเป็นร่างกฎหมายที่มีความสำคัญที่มีความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติอย่างคนทั่วไป โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้พ้นโทษไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขในสังคม โดยเฉพาะการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงานหรือสถานประกอบการที่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนภายหลังการพ้นโทษมาแล้ว คือ การที่บุคคลเหล่านั้นมีประวัติอาชญากรรมติดตัวที่ยากแก่การที่สังคมหรือผู้รอบข้างจะวางใจรับเข้าทำงาน อันเป็นเหตุให้ผู้เคยต้องโทษหรือเคยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการประวัติการกระทำความผิด นับตั้งแต่การเปิดเผยและไม่เปิดเผยซึ่งประวัติอาชญากรรม

หรือการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมโดยตลอดสำหรับคดีที่มีความสำคัญและกระทบต่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวม เพื่อเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดในการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. มีจำนวน ๒๘ มาตรา ๖ ส่วนสำคัญ ได้แก่ คำนิยาม หมวด ๑ การจัดการประวัติอาชญากรรมและนายทะเบียน หมวด ๒ คณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม หมวด ๓ การไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม หมวด ๔ การเปิดเผยประวัติอาชญากรรม หมวด ๕ บทกำหนดโทษ และบทเฉพาะกาล โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กำหนดนิยามคำว่า “ประวัติอาชญากรรม” หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดในคดีอาญา นิยามคำว่า “นายทะเบียน” หมายความว่า ปลัดกระทรวงยุติธรรมและให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว และนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม (มาตรา ๔)

๒. กำหนดให้กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่และอำนาจในการรวบรวม จัดเก็บเปิดเผย ไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม แก้ไขปรับปรุงประวัติอาชญากรรม ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และทันสมัยอยู่เสมอ จัดให้มีระบบรักษาความลับและความปลอดภัย พร้อมทั้งกำหนดให้มีนายทะเบียนรับผิดชอบในการจัดการทะเบียนประวัติอาชญากรรม และมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาคำร้องขอเปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรม โดยคำสั่งของนายทะเบียนให้ถือเป็นที่สุด (มาตรา ๖ และมาตรา ๗)

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม มีรองปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายการจัดการและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลประวัติอาชญากรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้มีความถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งกำหนดรูปแบบการให้บริการ และการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรม การให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎหมาย ระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ การประสานงาน และเชื่อมโยงข้อมูลประวัติอาชญากรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการต้องหาคดีอาญาตามอำนาจหน้าที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม รวมถึงพิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้นและเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาแก่นายทะเบียนเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอเปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘ ถึงมาตรา ๑๖)

๔. กำหนดห้ามมิให้มีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมที่เจ้าของประวัติอาชญากรรมได้กระทำขึ้นในขณะที่เป็นเด็กหรือเยาวชน หรือนำไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมไม่ว่าในทางใด ๆ และกำหนดห้ามมิให้มีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมกรณีเจ้าของประวัติซึ่งได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษาเมื่อเจ้าของประวัติมิได้กระทำความผิดใดขึ้นอีกในระหว่างระยะเวลานั้นหรือ

มิได้อยู่ระหว่างถูกกักขังหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานสอบสวน หรือศาลมีคำพิพากษาในความผิดที่กระทำความผิดโดยประมาท ความผิดลหุโทษ ความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมถึงให้เจ้าของประวัติมีสิทธิปฏิเสธถึงการมีอยู่ของประวัติอาชญากรรมของตนได้ (มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๑๙)

๕. กำหนดให้หน่วยงานที่ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติอาชญากรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการต้องหาคดีอาญาไว้ตามอำนาจหน้าที่เปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานอื่นได้ในกรณีเปิดเผยให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน ดำเนินคดี พิจารณาคดี รวมทั้ง การดำเนินงานอื่นใดตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เปิดเผยให้แก่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือการรักษาความปลอดภัยของประชาชน และเปิดเผยให้แก่หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตุลาการ พนักงานอัยการ องค์กรวิชาชีพตามกฎหมาย หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๐)

๖. กำหนดให้สามารถเปิดเผยประวัติอาชญากรรมต่อบุคคลผู้เป็นเจ้าของประวัติ หรือต่อหน่วยงานรัฐ ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ รวมถึงการขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต โดยให้มีการร้องขอให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมต่อนายทะเบียน (มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒)

๗. กำหนดฐานความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงที่ต้องมีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมโดยตลอด ดังนั้นแม้เจ้าของประวัติอาชญากรรมจะได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน หรือพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษาแล้วก็ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้ (มาตรา ๒๓)

๘. กำหนดพฤติการณ์ที่ต้องมีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมโดยตลอด หากผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมร้ายแรง โหดร้ายทารุณ หรือกระทำทรมาน มีลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และได้กระทำความผิดที่ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือจิตใจ หรือล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและสตรี ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสังคม และการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เฉพาะการผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออก แม้เจ้าของประวัติอาชญากรรมจะได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน หรือพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษาแล้วก็ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้ (มาตรา ๒๔)

๙. กำหนดบทลงโทษสำหรับบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ บทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรม ทำการใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรม โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ บทลงโทษสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีหน้าที่หรือบุคคลทั่วไปที่ล่วงรู้ข้อมูลประวัติอาชญากรรมของผู้อื่นและนำไปใช้ หรือเปิดเผยโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยทำให้เจ้าของประวัติเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย และบทลงโทษสำหรับบุคคลที่ล่วงรู้ข้อมูลประวัติอาชญากรรมที่พ้นแล้วตามมาตรา ๑๘ และนำไปใช้หรือเปิดเผย โดยทำให้เจ้าของประวัติเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย เว้นแต่เป็นการใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการเสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตามจริยธรรม

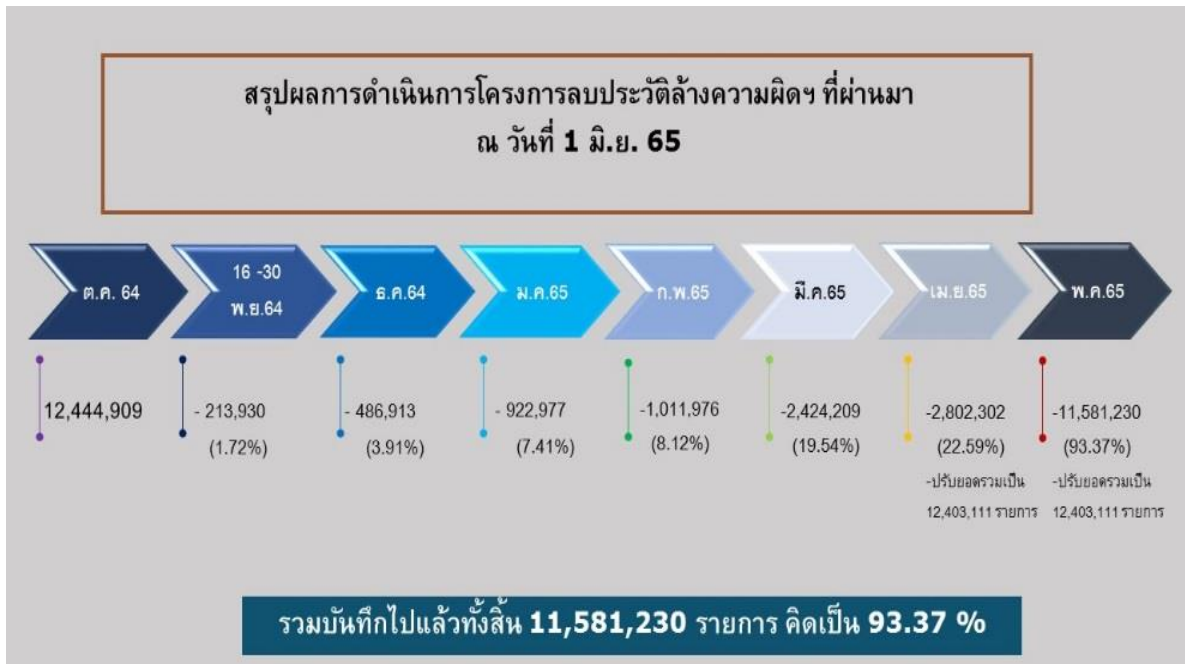
แห่งการประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น เป็นการกระทำที่ไม่มีความผิด (มาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๒๗)

๑๐. กำหนดบทเฉพาะกาล เพื่อให้การพิจารณาคำร้องขอเปิดเผยประวัติอาชญากรรมที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานที่มีประวัติอาชญากรรมดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องเป็นการเปิดเผยในกรณีเจ้าของประวัติมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดในคดีอาญา (มาตรา ๒๘)

ดังนั้น จากสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติข้างต้น คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้ว เห็นว่า การตราพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. จะเป็นกลไกสำคัญในการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดได้กลับมาใช้ชีวิตได้อย่างเป็นปกติอย่างคนทั่วไป

(๒) ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปัจจุบันกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีการดำเนินการเรื่องดังกล่าวตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๓๒ การพิมพ์ลายนิ้วมือ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๑ ภายในระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ในแก้ประวัติความผิดของผู้ที่เข้ามาขอให้ลบประวัติ มีประเด็นสำคัญเรื่องการแยกทะเบียนประวัติอาชญากรเป็น ๒ ลักษณะ ลักษณะที่ ๑ การลบทะเบียนประวัติผู้ต้องหา และลักษณะที่ ๒ การลบทะเบียนประวัติอาชญากร ซึ่งสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมได้จัดทำขึ้น เมื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ตรวจสอบรายการของผู้ต้องหาที่คดีถึงที่สุดและอยู่ในการครอบครองของสถานีดำรวจทั่วประเทศ มีจำนวนประมาณ ๑๒,๐๐๐,๐๐๐ กว่ารายการที่ตกค้าง สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการลบประวัติอาชญากรรมให้กับประชาชนเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ ไม่เป็นภาระในการดำเนินชีวิต จึงจัดให้มีโครงการล้างประวัติทำความดี ล้างความผิดคืนชีวิตให้ประชาชน โดยโครงการเป็นการตั้งคณะกรรมการเพื่อกระจายอำนาจในการคัดกรองผู้ที่เคยมีประวัติและคดีถึงที่สุดแล้ว ทำหนังสืออนุมัติไปยังสถานีดำรวจต่าง ๆ ทั่วประเทศเพื่อความเร็วในการคัดแยก และจัดการประวัติผู้เคยกระทำความผิดหรือผู้ที่ถูกเป็นผู้ต้องหาแต่ท้ายสุดไม่มีความผิดจนปัจจุบันสามารถคัดแยกและจัดการประวัติที่มีอยู่แล้วไปได้ จำนวนประมาณ ๑๑,๐๐๐,๐๐๐ กว่ารายการ เหลืออีก ๑,๐๐๐,๐๐๐ กว่ารายการและกำลังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รายละเอียดตามภาพสรุปผลการดำเนินการโครงการลบประวัติล้างความผิดฯ ที่ผ่าน ณ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

ที่มา : กองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
(การประชุมคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ทั้งนี้ ในจำนวนทะเบียนประวัติอาชญากรรม พบว่ามีจำนวนรายการ ๑๕๐,๐๐๐ รายการ ที่สามารถคัดแยกเพื่อลบประวัติได้ตามเงื่อนไขการส่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับฟ้อง ศาลยกฟ้อง ซึ่งจำเป็นที่จะต้องลบประวัติอาชญากรรมให้กับบุคคลดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีแผนที่จะเชื่อมต่อข้อมูลทางคดีต่อศาล และอัยการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน แม่นยำ นำมาตรวจสอบกับข้อมูลที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีอยู่ เพื่อความถูกต้องและลดการสร้างภาระ ความเดือดร้อนให้กับประชาชน เพราะหากข้อมูลผิดพลาดไป ประชาชนจะได้รับความเดือดร้อนสูงสุด และหากการเชื่อมโยงข้อมูลเป็นผลสำเร็จจะเพิ่มความรวดเร็วในการคัดแยกคดีที่ถึงที่สุดแล้วมายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้ได้รับประวัติและคัดแยกได้รวดเร็วขึ้น

ดังนั้น ระบบทะเบียนประวัติอาชญากรต้องสร้างความสมดุล โดยหลักการมีวัตถุประสงค์อยู่ ๒ ด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง มีการบันทึกประวัติของบุคคลที่เคยกระทำความผิด เพื่อให้สังคมได้เป็นข้อมูลอยู่เพียงพอสมควร อาจจะเปิดเผยประวัติในส่วนที่จะกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และให้ความระมัดระวังในส่วนการที่จะพิจารณาเอาบุคคลเข้ามาทำงานในตำแหน่งงานต่าง ๆ และด้านที่สอง ประเด็นการฟื้นฟูให้โอกาสผู้กระทำความผิด เป็นไปตามหลักนิติธรรม สร้างความสมดุลทั้งสองด้านที่กล่าวมา ท้ายที่สุดเมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุด ไม่ใช่ผู้กระทำความผิด ผลกระทบที่ได้รับมีระบบเยียวยา ก็ไม่คุ้มค่างับสิ่งที่บุคคลนั้นได้รับผลกระทบ โดยคำนึงถึงความสมดุลทั้ง ๒ ด้าน และที่สำคัญอีกประการคือจัดลำดับการเข้าถึงข้อมูล

คณะกรรมการการจึงเห็นควรให้มีการเร่งรัดแนวทางการแก้ไขระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติตามขอบเขตโครงการลบบประวัติล้างความผิด เพื่อคืนชีวิตให้แก่ประชาชน ดังนี้

๑. แยกทะเบียนประวัติที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยออกเป็น ๒ ทะเบียน ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ต้องหา และทะเบียนประวัติอาชญากร

๒. กระจายอำนาจการคัดแยกให้ตำรวจภูธรจังหวัด และกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ สามารถคัดแยกได้เองใน ๓ หัวข้อ คือ อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลสั่งยกฟ้อง

๕. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

จากการศึกษาเอกสารวิชาการ กฎหมาย และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติแล้ว คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ก. กรณีเร่งด่วน

๑. คณะกรรมการเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเร่งรัดดำเนินการลบบประวัติตามเงื่อนไขในคดีที่อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลยกฟ้อง ซึ่งมีจำนวนรายการที่แจ้งไว้ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ รายการ โดยเร็ว

๒. คณะกรรมการเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทยและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บูรณาการข้อมูลที่ถูกบันทึกประวัติอาชญากรรม โดยให้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

๓. คณะกรรมการเห็นควรให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร มีการปรับปรุงข้อมูลสถานะของบุคคลที่มีประวัติต้องสงสัยตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้เป็นปัจจุบัน

๔. คณะกรรมการเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติออกข้อปฏิบัติเพื่อเสนอแนวทางเร่งด่วนในการดำเนินงานของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เกี่ยวกับการปรับปรุงฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรมในส่วนของประชาชน ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขคดีที่อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลยกฟ้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีแนวทางในการปฏิบัติต่อประชาชนที่ประสบปัญหาและอุปสรรคจากการตรวจพบข้อมูลประวัติอาชญากรรมที่ยังไม่ได้ถูกลบออกจากฐานข้อมูล

ข. การดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

๑. คณะกรรมการเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมเร่งรัดการดำเนินงานเสนอร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามขั้นตอนการตรากฎหมาย และเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

๒. คณะกรรมการเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาออกระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยการแยกทะเบียนประวัติที่ใช้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือจำเลยออกเป็น ๒ ทะเบียน ได้แก่ ทะเบียนประวัติผู้ต้องหา และทะเบียนประวัติอาชญากร เป็นต้น และกระจายอำนาจการคัดแยกให้ตำรวจภูธรจังหวัด และกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ สามารถคัดแยกได้เองใน ๓ หัวข้อ คือ อัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้อง ศาลไม่ประทับรับฟ้อง และศาลสั่งยกฟ้องเพื่อให้สามารถจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น

คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จึงได้จัดทำรายงานการ
พิจารณาศึกษา เรื่อง “แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม” เพื่อเสนอ
สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
เลขานุการคณะกรรมการการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. ของกระทรวงยุติธรรม

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายประวัติอาชญากรรม

เหตุผล

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้พ้นโทษไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขในสังคม โดยเฉพาะการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงานหรือสถานประกอบการที่ตรงกับความรู้ความสามารถของตนภายหลังการพ้นโทษมาแล้ว คือ การที่บุคคลเหล่านั้นมีประวัติอาชญากรรมติดตัวที่ยากแก่การที่สังคมหรือผู้คนรอบข้างจะวางใจรับเข้าทำงาน อันเป็นเหตุให้ผู้เคยต้องโทษหรือเคยเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการประวัติการกระทำความผิด นับตั้งแต่การเปิดเผยและไม่เปิดเผยซึ่งประวัติอาชญากรรม หรือการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมโดยตลอดสำหรับคดีที่มีความสำคัญและกระทบต่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวม เพื่อเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้ออกาสผู้กระทำความผิดในการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ประวัติอาชญากรรม
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยประวัติอาชญากรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อคุ้มครองสิทธิของบุคคลและเพื่อประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน
ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาใช้บังคับกับการเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ประวัติอาชญากรรม” หมายความว่า ข้อมูลของบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดในคดีอาญา

“นายทะเบียน” หมายความว่า ปลัดกระทรวงยุติธรรมและให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศ นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การบริหารจัดการประวัติอาชญากรรมและนายทะเบียน

มาตรา ๖ ให้กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวม จัดเก็บ เปิดเผย ไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม

(๒) แก้ไขปรับปรุงประวัติอาชญากรรม ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ

(๓) จัดให้มีระบบรักษาความลับและความปลอดภัย เพื่อป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลประวัติอาชญากรรม ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์และมีให้ผู้ที่ไม่มีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลประวัติอาชญากรรม รวมทั้งระบบป้องกันการแก้ไข ทำให้เสียหายหรือทำลายข้อมูลประวัติอาชญากรรมโดยไม่ชอบหรือโดยไม่ได้รับอนุญาต

การจัดระบบและดำเนินการใด ๆ ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบหรือประกาศที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๗ ให้นายทะเบียนรับผิดชอบในการจัดการทะเบียนประวัติอาชญากรรม และมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาคำร้องขอเปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามพระราชบัญญัตินี้

คำสั่งของนายทะเบียนให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๒

คณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม ประกอบด้วยรองปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมคุมประพฤติ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เจ้ากรมพระธรรมนูญ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจากภาครัฐและภาคเอกชน จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านความมั่นคง ด้านการบริหารงานยุติธรรม ด้านสิทธิและเสรีภาพ ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรม

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรมแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานกิจการยุติธรรมคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และอีกสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙
- (๔) ปลัดกระทรวงยุติธรรมให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจัดการและพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลประวัติอาชญากรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการฐานข้อมูลให้มีความถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งกำหนดรูปแบบการให้บริการ และการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลประวัติอาชญากรรม

(๒) ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎหมาย ระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ประสานงาน และเชื่อมโยงข้อมูลประวัติอาชญากรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการต้องหาคดีอาญาตามอำนาจหน้าที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) เสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูลประวัติอาชญากรรม

(๕) พิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้นและเสนอแนะหรือให้คำปรึกษาแก่นายทะเบียนเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอเปิดเผยหรือไม่ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

มาตรา ๑๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมของคณะกรรมการอาจกระทำได้โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นได้ตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่ที่ประชุมพิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียของตนให้คณะกรรมการทราบล่วงหน้าก่อนการประชุม และห้ามมิให้ผู้นั้นเข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

การไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้มีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมที่เจ้าของประวัติอาชญากรรมได้กระทำขึ้นในขณะที่เป็นเด็กหรือเยาวชน หรือนำไปพิจารณาให้เป็นผลร้ายหรือเป็นการเลือกปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมแก่เจ้าของประวัติ ไม่ว่าในทางใด ๆ

มาตรา ๑๘ นอกจากความผิดตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ห้ามมิให้มีการเปิดเผยประวัติอาชญากรรมในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เจ้าของประวัติซึ่งได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน
- (๒) พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษาเมื่อเจ้าของประวัติมิได้กระทำความผิดใดขึ้นอีกในระหว่างระยยะเวลานั้นหรือมิได้อยู่ระหว่างถูกกักขังหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานสอบสวน
- (๓) ศาลมีคำพิพากษาในความผิดที่กระทำความผิดโดยประมาท ความผิดลหุโทษ ความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ให้เจ้าของประวัติมีสิทธิปฏิเสธถึงการมีอยู่ของประวัติอาชญากรรมของตนได้

หมวด ๔

การเปิดเผยประวัติอาชญากรรม

มาตรา ๒๐ ให้หน่วยงานที่ได้จัดเก็บรวบรวมข้อมูลประวัติอาชญากรรมหรือข้อมูลเกี่ยวกับการต้องหาคดีอาญาไว้ตามอำนาจหน้าที่ เปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานอื่นได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เปิดเผยให้แก่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวน ดำเนินคดี พิจารณาคดี รวมทั้งการดำเนินงานอื่นใดตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(๒) เปิดเผยให้แก่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน

(๓) เปิดเผยให้แก่หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตุลาการ พนักงานอัยการ องค์กรวิชาชีพตามกฎหมาย หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การเปิดเผยประวัติอาชญากรรมของหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๑ ประวัติอาชญากรรม ให้เปิดเผยได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เปิดเผยต่อบุคคลผู้เป็นเจ้าของประวัติ

(๒) เปิดเผยต่อหน่วยงานรัฐ ในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ รวมถึงการขึ้นทะเบียนหรือขอรับใบอนุญาต

(๓) เปิดเผยกรณีอื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ การร้องขอให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมตามมาตรา ๒๑ ให้ร้องขอต่อนายทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอแล้วให้ดำเนินการโดยเร็ว

หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นคำร้องขอ และเงื่อนไขการพิจารณาคำร้องขอให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมให้เป็นไปตามระเบียบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๒๓ ในความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงดังต่อไปนี้ แม้ผู้เป็นเจ้าของประวัติจะได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน หรือพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษา แล้วก็ให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้

(๑) ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย

(๒) ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ เว้นแต่ความผิดต่อสัมพันธไมตรีกับ

ต่างประเทศ

(๓) ความผิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการค้าประเวณี เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นธุระจัดหา ล่อไปหรือชักพาไปเพื่อให้บุคคลนั้นกระทำการค้าประเวณี ซึ่งเป็นการกระทำโดยใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการใด ๆ หรือที่เกี่ยวกับการเป็น

เจ้าของกิจการการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการการค้าประเวณีในสถานการค้าประเวณี เฉพาะเป็นการกระทำกับเด็กอายุยังไม่เกินสิบแปดปี

(๖) ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นซึ่งกระทำโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙

(๗) ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น หรือเป็นการกระทำชำเรากับเด็กอายุไม่เกินสิบห้าปีหรือไม่เกินสิบสามปี ซึ่งมีไข้ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๗ ทวิ และมาตรา ๒๗๗ ตริ

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบต่อตำแหน่งหน้าที่

(๙) ความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ นอกจากความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ หากผู้กระทำความผิดมีพฤติกรรมร้ายแรง โหดร้ายทารุณ หรือกระทำทรมาน มีลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย และได้กระทำความผิดที่ประทุษร้ายต่อร่างกายหรือจิตใจ หรือล่องละเมิดทางเพศต่อเด็กและสตรี ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสังคม และการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เฉพาะการผลิต จำหน่าย นำเข้าหรือส่งออก แม้ผู้เป็นเจ้าของประวัติได้รับการล้างมลทินตามกฎหมายว่าด้วยการล้างมลทิน หรือพ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่พ้นโทษตามคำพิพากษาแล้ว ก็เปิดเผยประวัติอาชญากรรมได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของพฤติการณ์ความร้ายแรงและลักษณะของความผิดตามวรรคหนึ่ง รวมถึงการเปิดเผย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดมีหน้าที่ในการเก็บ ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรม ทำการใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลประวัติอาชญากรรม โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๖ ผู้ใดกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับข้อมูลประวัติอาชญากรรมของผู้อื่นและนำไปใช้ หรือเปิดเผย โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้เจ้าของประวัติเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๗ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลประวัติอาชญากรรมตามมาตรา ๑๘ และนำไปใช้หรือเปิดเผย โดยประการที่น่าจะทำให้เจ้าของประวัติเกิดความเสียหาย เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่ทำการเก็บรวบรวมไว้เฉพาะเพื่อกิจการสื่อมวลชน งานศิลปกรรม หรืองานวรรณกรรมอันเป็นไปตามจริยธรรมแห่งการประกอบวิชาชีพหรือเป็นประโยชน์สาธารณะเท่านั้น เป็นการกระทำที่ไม่มีความผิด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๘ การพิจารณาคำร้องขอให้เปิดเผยประวัติอาชญากรรมที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานที่มีประวัติอาชญากรรมดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องเป็นการเปิดเผยในกรณีเจ้าของประวัติมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดในคดีอาญา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี